

Výzkum původních vlastníků knižních celků

Několik praktických ukázek „svěží“
prezentace „knihovnických“ činností
široké veřejnosti

Tomáš Foltýn, Národní knihovna ČR
INFOS 2017, Stará Lesná

- 80% zdroje EHP a Norských fondů, 20% spoluúčast MK ČR
- spolupráce Národní knihovny ČR a norské nadace Stiftelsen Arkivet
- 01/2015 – 04/2017 včetně návazných projektů financovaných z tzv. BFB iniciativ

- průzkum nebohemiálních fondů uložených v tzv. Rezervních fondech NK ČR, jejich katalogizace a zpřístupnění
- výzkum širšího kulturně společenského kontextu nakládání s knižními statky v průběhu 30. – 50. let 20. století
- zasadit výzkum do mezinárodního kontextu, zahájit diskuzi o právním rámci těchto knižních celků a otevřít tuto oblast naší minulosti širší veřejnosti

GEORGE CLOONEY MATT DAMON BILL MURRAY JOHN GOODMAN JEAN DUJARDIN BOB BALABAN HUGH BONNEVILLE AND CATE BLANCHETT

IT WAS THE GREATEST ART HEIST IN HISTORY

THE
**MONUMENTS
MEN**

BASED ON A TRUE STORY

IN CINEMAS FEBRUARY 2014

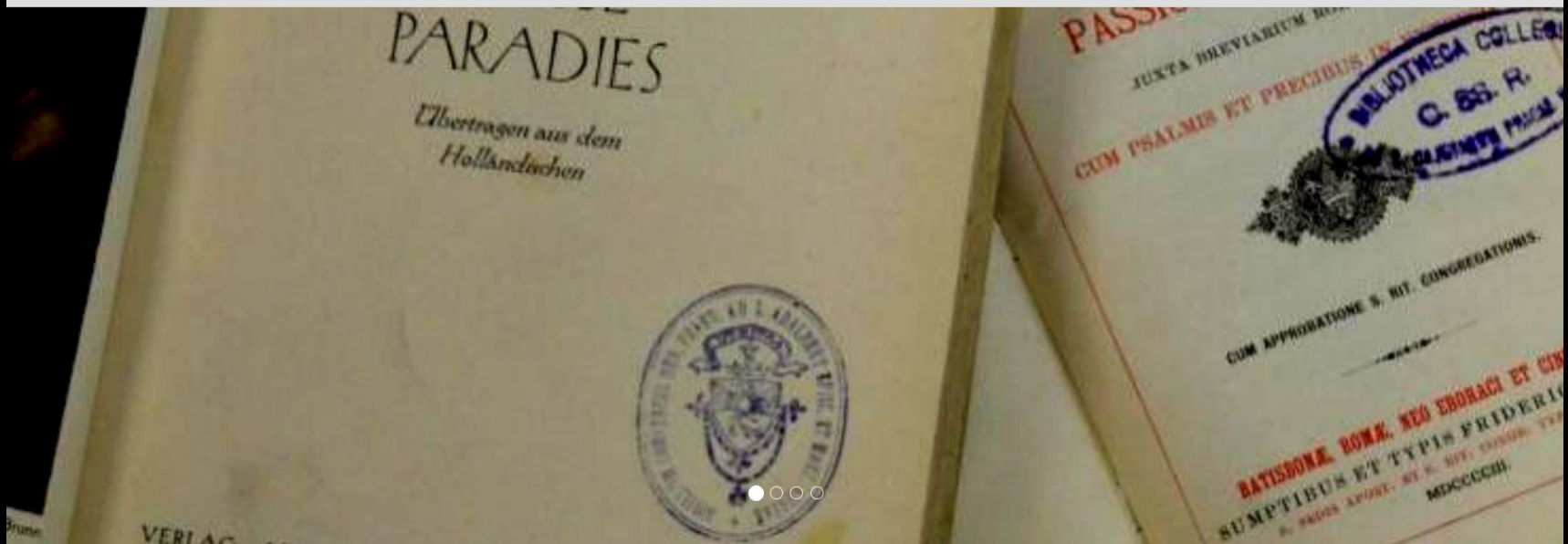
MonumentsMenUK

Zvolte formát: [Standardní](#) -- [Katalogizační záznam](#) -- [Stručný záznam](#) -- [MARC](#) -- [Citace](#)

Záznam 1 z 1

Název	● Maçonniek weekblad
Nakladatel	Amsterdam : C.L. Brinkman [1852-1918]
Popis (rozsah)	svazků ; 22-35 cm
Typ obsahu	text
Typ nosiče	svazek
Roky / Sv.	Jaarg. 17/1-50, 18/1-52, 20/1-52, 67/50
EXEMPLÁŘE	 - 1918
EXEMPLÁŘE	 - 1871
EXEMPLÁŘE	 - 1869
EXEMPLÁŘE	 - 1868
Vydáváno	Jaargang 1 (1852)-Jaargang 67 (1918)
Souč. periodicitá	1x týdně
Poznámka	Chybné označení ročníku v prvních 5 číslech Ke každému ročníku dodatečně vydán obsah
Předmět. heslo	● svobodné zednářství -- Nizozemsko -- 19. století ● noviny -- Nizozemsko -- 19. století
Skupina Konspektu	● 061.2 - Nevládní organizace a kooperace
MDT	● 061.251 ● 070.48 ● (492) ● (046)

Osudy konfiskovaných knih

Národní knihovna iniciovala unikátní výzkum mapující konfiskované nebo zavlčené knihy, které se na území tehdejšího Československa dostaly během II. světové války či krátce po ní. Tyto fondy byly rozptýleny do mnoha institucí a velká část je ztracena navždy. I přesto jsou nedílnou součástí kulturního dědictví, mnohdy jsou poslední památkou na původní vlastníky. Jsou i dokladem nakládání s kulturními hodnotami.

Počet zaevidovaných svazků

7224

Základní informace o projektu

Projekt Knihy znovu nalezené je financován prostřednictvím EHP a Norských fondů v rámci programu CZ 06 Kulturní dědictví a současné umění. Šestnáctiměsíční mezinárodní projekt zaměřený na fondy konfiskovaných nebo zavlčených knih je realizován od 1. ledna 2015 do 30. dubna 2016. Hlavním řešitelem je Národní knihovna ČR, zahraničním partnerem norská nadace Stiftelsen Arkivet.

Národní knihovna

Hlavní řešitel projektu

Národní knihovna České republiky je státní příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo kultury ČR.

Stiftelsen Arkivet

Zahraníční partner

Stiftelsen Arkivet je centrum se sídlem ve městě Kristiansand v jižní části Norska, které se soustavně

Knihy s osudem - video prezentace projektu

Nejnovější články

A akce! Jak jsme natáčeli video

Naším cílem je oslovit širokou veřejnost, přilákat pozornost k projektu, ukázat, kolik práce jsme v projektu udělali, vytvořit video, které bude možné použít jako seznámení s projektem a které navodí atmosféru během edukačních programů.

Z Lipska do Hostivaře: 123 let putování 326 stran

Na celou kolekci rezervních fondů NK ČR můžeme nahlížet několika úhly pohledu. Jedním z nich je pohled skrze knihy samotné, kdy opravdu za každou jednotlivou knihou můžeme najít dlouhý příběh. Práce je to však poměrně náročná, především časově. Dovolíme si uvést klasický příběh.

Spolupráce se studenty Kabinetu informačních studií a knihovnictví

Zapojili jsme se do výuky předmětu věnovanému informačním zdrojům. Součástí atestu bylo vypracování multimediálních medailonků k zpracovaným příběhům původních vlastníků knih z našeho projektu.

Virtuální výstava

Počet zaevidovaných svazků

15903

V projektu katalogizujeme dosud nečtené knihy z rezervních fondů. Knihy se do knihovny dostaly různými cestami během druhé světové války a krátce po ní.

Edukační program

Fyzická výstava v Klementinu

Národní knihovna České republiky
Výstava

**KNIHY
ZNOVU
NALEZENÉ**

31. 3. - 21. 5. 2016

Výstavní chodba v přízemí
pondělí—sobota, 9.00—19.00 hodin

Národní knihovna ČR, Klementinum 190, Praha 1

August Sauer, Archivář

Navštěvoval Schottengymnasium (vídeňské gymnázium „u Skotů“), poté studoval na Vídeňské univerzitě, kde byl v roce 1877 promován na doktora filozofie.

Ve Vídni se i habilitoval, aspoň na univerzitě tehdy rakouského Lvova 1883–1886, také působil jako mimořádný profesor ve Styřském Hradci (Grazu), poté v Praze na české německé univerzitě, nejprve jako mimořádný, od roku 1892 řádný profesor germanistiky.

Ve školních letech 1897–1899 byl Sauer děkanem filozofické fakulty německé univerzity v Praze, v akademickém roce 1907–1908 byl zvláště rektorem.

Dne 8. září 1902 si vzal za ženu bibliofila Hedviku Rzachovou (1875–1953) dcerou profesora filologie Aloise Racha a Hedviky, rozc. Polákové.

Byl spoluvydávatelem mnoha knižních edic a časopisů. Položil základy interdisciplinárního bádání v oboru germanistiky. Po roce 1918 se čím dál více obrátil na stranu obrozeného státu, což nebylo zcela obvyklé v uzavřené německé ústavě.

Existují dva možné způsoby, jak se jeho rozsáhlá léramiliónová knihovna dostala do Fondu Národní knihovny – buď byla odkoupena jako součást jeho pozůstatosti, nebo druhá varianta, odpovídající ovzdušní po druhé světové válce, že byl jeho bratr majitelem. Včetně Sauerovy knihovny zabaven pro národnostně německý původ.

<http://exhibition.knihyznovunalezene.eu/>

English Norsk Čeština

BOOKS DISCOVERED ONCE AGAIN

// VIRTUAL EXHIBIT

Interní semináře, odborné konference

FINALET SEMINÁŘ V PRAZE / FINAL SEMINAR IN PRAGUE
31. 3. 2016

9:00 – 9:30 Registrace/ Registration

9:30 – 9:40 Úvodní řeč/ Opening words (Mgr. Tomáš Foltýn, zástupce norské ambasády)

9:40 – 10:10 Knihy znovu nalezené: příspěvek o interdisciplinárním přístupu ke knižnímu kulturnímu dědictví / Books Discovered Once Again: contribution to the interdisciplinary approach to the book culture heritage (Mgr. Tomáš Foltýn)

10:10 – 10:40 Československé knihovnictví v letech 1939-1959/ Czechoslovak librarianship in the years 1939-1959 (PhDr. Petra Večeřová, Ph.D.)

10:40 – 10:50 Diskuze/ Discussion

10:50 – 11:10 PŘESTÁVKA/ COFFEE BREAK

11:15 – 11:45 Literary censorship in national socialist Norway, 1940-1945 (Kristian Aurebekk, Andersen, Cand. etfilol.)

11:45 – 12:15 "Za zrádná se považují...": cenzura v českých knihovnách po roce 1945/ "Considered as traitorous..." Censorship in Czech libraries since 1945 (PhDr. Petr Šámat, Ph.D.)

12:15 – 12:30 Diskuze/ Discussion

12:30 – 13:30 OBĚD/ LUNCH

13:30 – 14:00 The Nazification of Norwegian Cultural Politics and the work of *Exilistiske Selsk* (Dr. Roetta Skarstein, Associate Professor)

14:00 – 14:40 Národní kulturní komise pro správu státního kulturního majetku (1947–1951)/ National Cultural Commission for Management of State Cultural Property (1947-1951) (Mgr. Kristina Uhlíková, Ph.D.)

14:30 – 14:40 Diskuze/ Discussion

KL. 09.00 REGISTRERING

KL. 09.30 VELKOMMEN VED STIFTELSEN ARKIVET OG NASJONALBIBLIOTEKET I TSJEKKIA

BOOKS DISCOVERED ONCE AGAIN, PRESENTASJON AV DEN VIRTUELLE UTSTILLINGEN
Gro Kvinavig og Mirjam Kristensen, Stiftelsen Arkivet

KL. 10.00 LOOTED AND CONFISCATED DOCUMENTS IN THE FONDS OF NATIONAL LIBRARY OF THE CZECH REPUBLIC
Mgr. Marcela Strouhalová, Czech Republic

10.30 NAZI GERMANY'S CENSORSHIP AND THE DANGER OF A SINGLE STORY: WHY THE BEACON DATABASE PRESERVES CENSORSHIP DATA
Michelle Trisdal, The National Library of Norway

KL. 11.00 THE LEGAL FRAMEWORK OF CONFISCATION IN THE POSTWAR PERIOD
Prof. Jiří Jan Kůrka, Dr.Sc., Czech Republic

KL. 11.30 REVENGE OR JUSTICE? RETRIBUTION AGAINST WAR CRIMINALS AND COLLABORATORS IN POSTWAR CZECHOSLOVAKIA
Mgr. Kateřina Lazavíková, Ph. D., Czech Republic

KL. 12.00 LUNSJ

KL. 13.00 LITTERATUENSUR I NORGE UNDER NAZISMEN
Kristian Aurebekk Andersen, litteraturhistoriker.

KL. 13.30 MORSOMME BARNEHISTORIER ELLER POLITISK PROPAGANDA MOT NAZI-TYSKLAND? NAZIFISERING AV NORSK KULTURPOLITIKK OG FRITHJOF SÆLEN
Anette Storeide, historiker og forfatter.

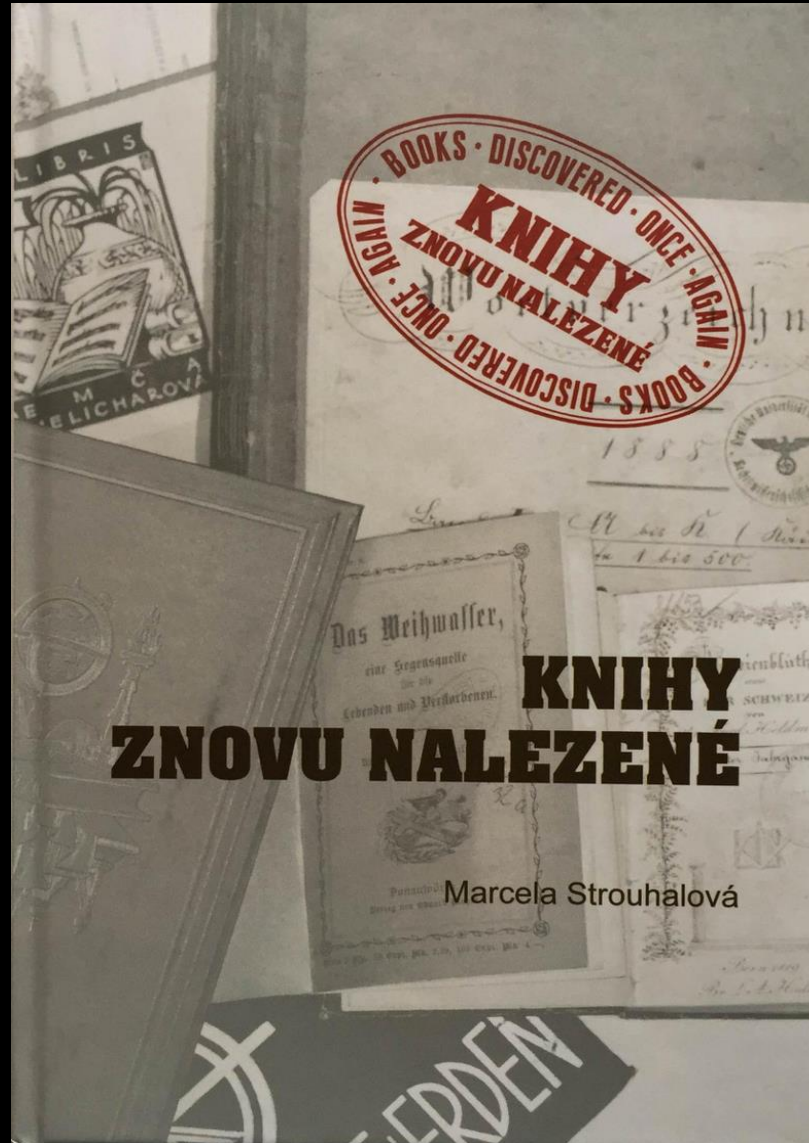
KL. 14.00 HISTORIEN OM HVORDAN NORSKE BESLAGLAGTE PRIMURERBØKER ENDE OPP I TSJEKKIA
Helge Bjørn Harrisland, norsk frimurerhistoriker og repatrierings ekspert.

KL. 14.30 DEN NAZISTISKE KULTURPOLITIKKEN PÅ FILMFELTET
Thomas V.H. Hagen, historiker og PhD.stip. Stiftelsen Arkivet

KL. 15.00 BOKTYVENE. JAKTEN PÅ DE FORVUNNEDE BIBLIOTEKENE
Anders Rydell, journalist og forfatter, Sverige

MINNETRAPPA - ARKIVET
KL. 16.00 "ENGAGEMENT"
bibliotekar under 2. verdenskrig
En fortelling av og om skuespiller

Odborná monografie

Edukační program

NORSK ENGLISH ČEŠTINA

KDO OVLÁDÁ NAŠE MYŠLENKY?

KNIHY BĚHEM DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

Při návštěvě knihovny zjistíte, že kniha, kterou hledáte, byla odstraněna. Knihovník vám

slychat a v novinách nacházíte neobvyklé titulky.

Jaké myšlenky a postoje byly zakázány? Které skupiny lidí byly pronásledovány a

Přednášky pro studenty VŠ + „knihovníky“

UISK, KISK, Slezská univerzita Opava, Univerzita Pardubice, VK Plzeň, VOŠIS, Matiční gymnázium Ostrava atd.

Komunikace

Napsali o nás

Projekt „Knihy znovu nalezené“ odhaluje historii části knižních fondů Národní knihovny ČR (Ministerstvo kultury ČR, 13. března 2017)

Video reportáž z norské televize NRK o realizaci edukačního programu v Norsku (NRK TV, 28. února 2017)

Kde se v Praze vzaly tajemné zednářské knihy? Původ sahá až k prověrkám nacistů (Lidovky.cz, 25. prosince 2016)

Knižní novinky aneb v NK ČR knihy také vydáváme: Knihy znovu nalezené - Konfiskované knihy po druhé světové válce ve správě NK ČR (E-zpravodaj Národní knihovny, str. 4, červenec, srpen 2016)

Projekt Knihy znovu nalezené (E-zpravodaj Národní knihovny, str. 3, červenec, srpen 2016)

Reportáž Knihy znovu nalezené (Praha TV, Milan Schmidt, 24. května 2016)

Knihy s nacistickými razítky i se vzácnými ex libris konečně opouští temné sklady Klementina (Český rozhlas Vltava, 12. dubna 2016)

New chapter beckons for books lost or confiscated in Czechoslovakia during WW II (Český rozhlas, Ruth Fraňková, 12. dubna 2016)

Knihy zabavené nacisty (Události, Česká televize, 8. dubna 2016)

Neautorizovaná reportáž

No Witchcraft Books in Prague, According to Historian -31. března 2016 (The Wild Hunt, Heather Greene)

Reportáž v Televizních novinách na Nově, 23. března 2016

V Praze se našla Himmlerova okultní sbírka, ohlásili Norové. Nesmysl, brání se Národní knihovna (Tomáš Reiner, Novinky.cz, 23. března 2016)

Tyden v médiích: Staré dobré pornozprávy a Jak Reflex skočil na Himmlerův špek (Leoš Kyša, Mediahub, 20. března 2016)

Heinrich Himmler's stash of books on witchcraft is discovered in Czech library after being hidden for 50 years (Allan Hall, Ben Tufft, Daily Mail online, 18. března 2016)

Neautorizovaný text

Nazi chief's occult book stash found (Examiner.com, 18. března 2016)

Neautorizovaný text

Čarodějnické knihy, které ukradl nacističtí Himmler v Norsku, byly nalezeny nedávno u Prahy (Daniel Baret, Reflex.cz, 17. března 2016)

Neautorizovaný text

Litteraturen som skremte nazistene (Gro Kvanvig, Agderposten, 4. 12. 2015)

Knihy s příběhem: knihovnicko-historický výzkumný projekt Knihy znovu nalezené (Čtenář - Měsíčník pro knihovny, vydává Středočeská vědecká knihovna v Kladně, 9/2015)

Představení projektu Knihy znovu nalezené (Ikaros - elektronický časopis o informační společnosti, 12. 8. 2015)

Národní knihovna zkoumá původ tisíců konfiskovaných knih (Tyden.cz, 20. června 2015)

Neautorizovaný text

Národní knihovna zkoumá původ tisíců konfiskovaných knih (Radio.cz, 20. června 2015, Zdeňka Kuchyňová)

Neautorizovaný text

Národní knihovna zkoumá původ tisíců konfiskovaných knih (Deník.cz, 20. června 2015)

Neautorizovaný text

Národní knihovna zkoumá původ tisíců konfiskovaných knih (Zpráva ČTK, Markéta Horešová, 20. června 2015, opravená verze 25. června 2016)

Knihy znovu nalezené (e-zpravodaj Národní knihovny ČR, str. 2)

Knihy znovu nalezené (Web Národní knihovny ČR, 21. dubna 2015)

Literatura 12. dubna 2016

Knihy s nacistickými razítky i se vzácnými ex libris konečně opouští temné sklady Klementina

Projekt Knihy znovu nalezené chce objasnit původ velkého množství svazků, které se do Národní knihovny v Praze dostaly za druhé světové války a krátce po ní. Tento soubor v depozitářích dlouho ležel bez povšimnutí a evidence. Přitom mnohdy skrývá knihy, které otevírají další historické souvislosti.

Knihy znovu nalezené
Foto: Národní knihovna

Jak informuje speciální internetová stránka prezentující záměry a cíle projektu: „Hlavní náplní je, aby se knihy, které byly zavlečeny na české území během II. světové války či těsně po ní, zaevidovaly dle platných standardů a bezpečně uložily. Samozřejmostí je vyjasnění právního rámce, který se ke knihám váže.“

Heinrich Himmler's stash of books on witchcraft is discovered in Czech library after being hidden for 50 years

- German SS chief amassed a 13,000 volume library on the occult
- Had warped belief mysticism was proof of Aryan racial superiority
- Some books were part of the Norwegian order of Freemasons' library

By ALLAN HALL IN BERLIN FOR MAILONLINE and BEN TUFTT FOR MAILONLINE

PUBLISHED: 14:27 GMT, 18 March 2016 | UPDATED: 22:40 GMT, 18 March 2016

 Share   **18k** shares **53** View comments

A rare library of books on witches and the occult that was assembled by Nazi SS chief Heinrich Himmler in the war has been discovered in the Czech Republic.

Himmler was obsessed with the occult and mysticism, believing the hocus-pocus books held the key to Aryan supremacy in the world.

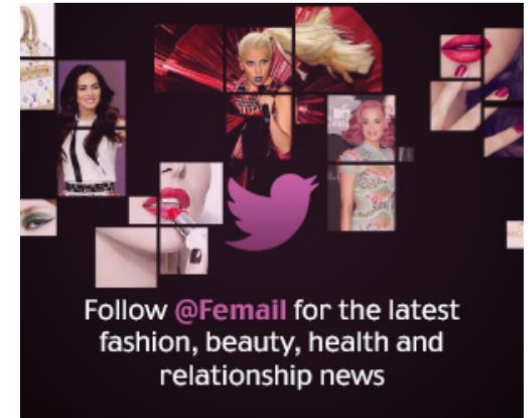
The books - part of a 13,000-strong collection - were found in a depot of the National Library of Czech Republic near Prague which has not been accessed since the 1950s.

Norwegian Masonic researcher Bjørn Helge Horrisland told the Norwegian newspaper Verdens Gang that some of the books come from the library of the Norwegian order of Freemasons in Oslo, seized during the Nazi occupation of the country.

In 1935 Himmler founded the 'H Sonderkommando' - H standing for Hexe, the German word for witch - to collate as much

Site Web Enter your search Search

Follow @Femail for the latest fashion, beauty, health and relationship news

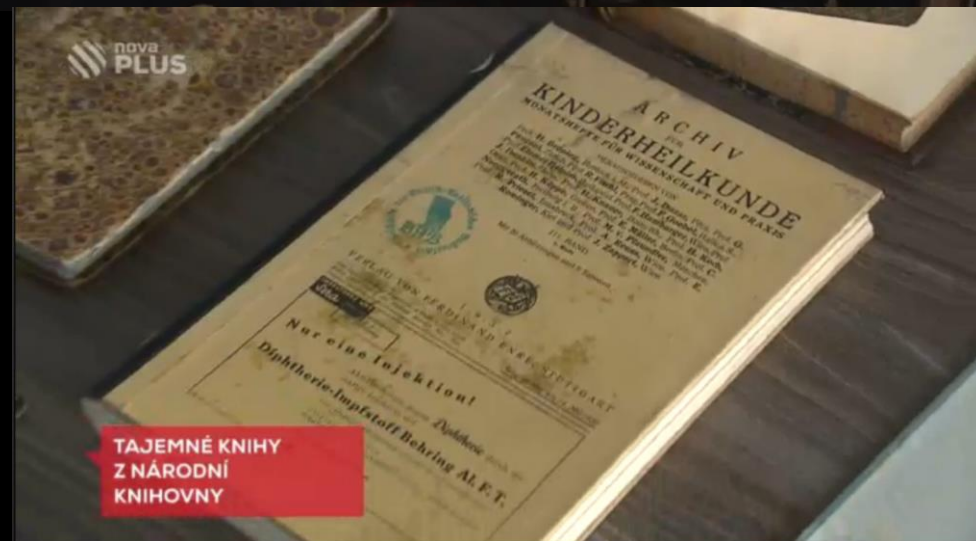
 Like Daily Mail Follow @dailymailuk Follow Daily Mail +1 Daily Mail

DON'T MISS

▶ Inside an oligarch's multi-million-pound wedding: Performances from J Lo, Sting and Enrique Iglesias, a £18k gown as Kazakh billionaire gets married

▶ 'He thinks it's me!' Jennifer Lopez is mortified as James Corden steals her phone to text Leo DiCaprio a flirty message during

Reportáže

16 000 svazků / 2 550 původních vlastníků

Průzkum vlastníků

Osudy psané knihami
Původní vlastníci knih uložených
v rezervních fondech NK ČR

Praha 2016

Průzkum vlastníků

Časová osa - Horst Böhme

🕒 Publikováno 29. prosince 2016

Ve spolupráci se studenty Kabinetu informačních studií a knihovnictví Masarykovy univerzity vznikla tato multimediální prezentace Horsta Böhmeho. Student si zvolil časovou osu. Tato práce byla naším týmem a vyučujícím z KISKu oceněna jako nejlepší studentská práce.

Kompletní [medailonek k přečtení](#).

Časová osa

„Content is King“

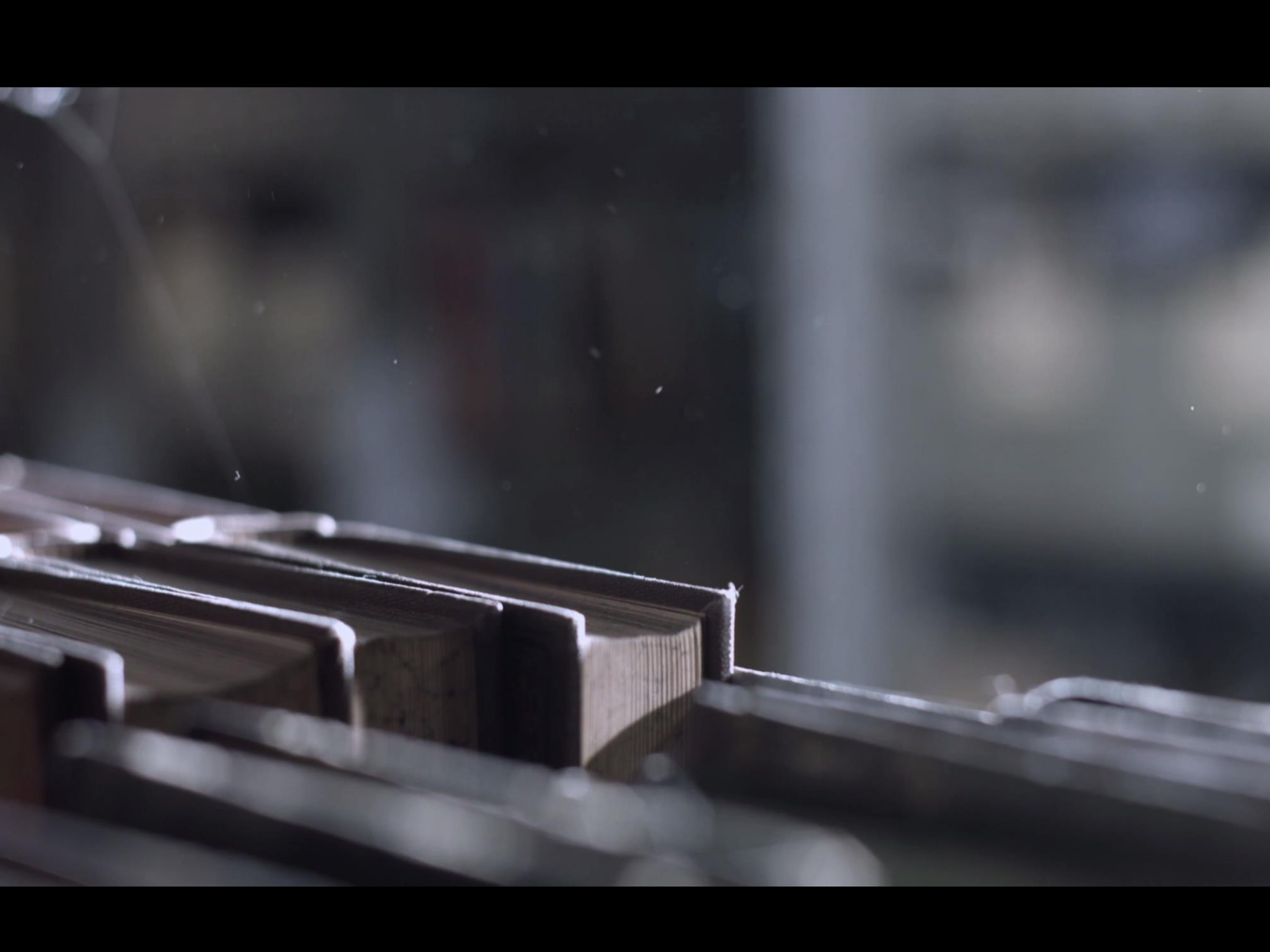

„Context is Queen“

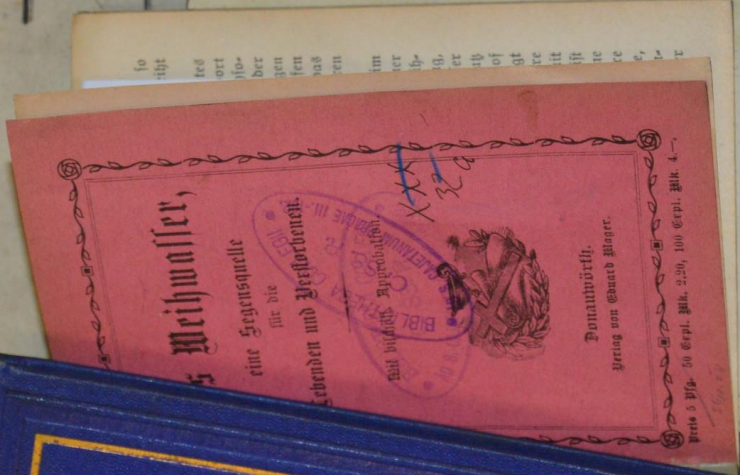

Unikátní návštěvy hlavního webu – více než 28 000 unikátních návštěvníků, celkem 125 000 přístupů.

Unikátní návštěvy virtuální výstavy – více než 6 800 unikátních návštěvníků, 77 000 přístupů.

DĚKUJI ZA POZORNOST!

tomas.foltyn@nkp.cz